

Przedpłata.
 za „Głos Narodu“ wynosi:
 w Krakowie: miesięcznie
 kor. 2.—. Za odosłanie
 do mieszkania dopłaca się
 40 hal. miesięcznie.

Adres Redakcji i Admini-
 stracji: ul. św. Jana 1. 2.

Telefon Nr. 190.

GŁOS NARODU

DZIENNIK POLITYCZNY, ZAŁOŻONY W ROKU 1893 PRZEZ JÓZEFA ROGOSZA.

REDAKTOR NACZELNY: Dr. ANTONI BEAUPRÉ.

Przedpłata.
 na „Głos Narodu“ wynosi
 na prowincji: miesięcznie
 kor. 2.40. W państwie nie-
 mieckim kwartalnie: 10
 koron. W innych państwach
 kwartalnie koron 12.—.

Numer pojedynczy zwykły
 12 hal.

Numer niedzielny ilustro-
 wany 16 h.

Ogłoszenia (inseraty) przyjmuje upoważniony przedsiębiorca tego działu p. Jan Strycharski w biurze inseratowym „Głosu Narodu“ przy ul. św. Jana 1. 3 (parter. Od miejsca wiersza drobnym piśmem (petit) za pierwszy raz 16 halerzy, — za każdy następny raz 12 halerzy. — Nadesłane po 60 halerzy, od wiersza za każdy raz. — Śluby nekrologi etc. wiersz 80 hal. Zamiejscowe ogłoszenia przyjmuje we Lwowie S. Sokółowski, pasaż Hausmanna, w Wiedniu Haaserstein & Vogler (także w Hamburgu, Frankfurtie nad Menem, Berlinie, Lipsku, Wrocławiu). — M. Opelik, R. Mosse, M. Dukes, H. Schalek, w Paryżu C. Adam rue de Varenne 38.

Nr. 183.

Kraków, Poniedziałek dnia 11 Sierpnia 1902.

Rok X.

Bojkotowanie Słowian.

Dzienniki niemieckie nie mogą się do tej chwili jeszcze uspokoić z powodu stanowiska, jakie zajął generał komenderujący w Gracu podczas zjazdu śpiewaków niemieckich. „N. fr. Presse“, która jest obecnie organem ministerjalnym a obok tego kokietuje z austriackimi wszechniemcami, rozpisuje się obszernie o tem, rzekomo nietaktownym zachowaniu się komenderującego i uderza gwałtownie na ministerstwo wojny, że prowadzi politykę sprzeciwiającą się zasadniczo zapatrywaniom p. Koerbera.

Nie mamy wcale zamiaru bronić ministra wojny lub jego podwładnych, ale pragniemy jedynie w właściwym świetle przedstawić przewrotną taktykę niemieckiej prasy, która w tym wypadku na szczególniejszą zasługuje uwagę. Do tego zaś wystarczy zupełnie zgodne z prawdą przedstawienie okoliczności, towarzyszących wszechniemieckiej demonstracji w styryjskiej stolicy.

Rzecz miała się mianowicie tak, że burmistrz miasta Gracu, głowa t. zw. „konwentu“ grackiego, zażądał od komenderującego zezwolenia na udział muzyk wojskowych w zjeździe śpiewackim, z wyłączeniem jednak muzyki pułku bośniackiego, jako rzekomo złożonej z nie Niemców, czyli inaczej z Słowian i otrzymał odpowiedź odmowną.

Czy generał domagał się przytem, jak Niemcy głoszą, usunięcia chorągwi niemieckich (czarno-żółto-czerwonych), w czem, nawiasowo mówiąc, miał zupełną słuszność, to rzecz dość obojętna; faktem jest jednak, że jako naczelnik siły zbrojnej, złożonej ze wszystkich narodowości, zamieszkujących państwo austriackie, nie mógł przecież zgodzić się na bojkotowanie jednego pułku, tylko dlatego, że to pułk słowiański.

Zaciekłość i buta niemiecka, rozzuchwalona do najwyższego stopnia pobłażliwością styryjskich władz administracyjnych, które dla śpiewaków niemieckich szczególniejszą okazywały uprzejmość, nie mogła oczywiście pojąć, że znalazł się ktoś, co miał odwagę sprzeciwić się wszechwładnej woli grackiego „konwentu“ i nie dopuścić do jaskrawego znieważenia narodowości słowiańskiej, jak się zdaje, z pobudek więcej wojskowych niż politycznych.

Ponieważ zaś prawdziwe przedstawienie rzeczy byłoby zupełnie usprawiedliwiło generała wobec nieuprzedzonej opinii publicznej, więc przemilczano z umysłu ów fakt z muzyką bośniackiego pułku, a uczepiono się usunięcia sztandarów niemieckich, upatrując w tem żądaniu rodzaj afrontu, wyrządzonego śpiewakom przybyłym z Niemiec.

Sprawa sama w sobie na pozór drobna, nabiera jednak większego znaczenia, jako ilustracja do polityki wszechniemieckiej w Austrii, uprawianej nawet przez organa ministerjalne.

Szowinizm niemiecki, zwrócony przeciw Słowianom, nie waha się używać do dopięcia swoich celów obok gwałtów i przemocy takiego kłamstwa i fałszowania wiadomości, niedokładnie znanych i tworzy w ten sposób sztucznie opinie publiczną, która, obalamucona, gotowa uwierzyć nawiśnie w potulność naszych austriackich Teutonów, gdy hasłem ich jest gnębienie na każdym kroku żywiołu słowiańskiego.

Satyra na rząd francuski.

Najstraszliwszą bronią wszędzie, szczególniejszą zaś we Francji, jest broń śmieszności. Nij moralnie zabija się nieraz przeciwnika. Człowiek, choćby stojący u steru władzy, ale ośmieszony, staje się w krótkim czasie coraz mniej groźny,

coraz mniej niebezpieczny. Przeciw p. Combes zwracają się obecnie tysięczne pociski satyryczne, nie tylko humorystów zawodowych, lecz także i bardzo poważnych organów prasy. Gwałciiciel prawa i swobód obywatelskich, stał się nie miłym wszystkim Francuzom. Jeden z najstarszych dzienników paryskich „Journal des Débats“, zamieścił w tych dniach w łamach swoich „list Voltaira“ do p. Combes, pisany niby 25 lipca 1902 r. z Ferney, znanej rezydencji autora „Słownika filozoficznego“, położonej w szwajcarskim kantonie Gex, przy której wznosił się ongi klasztor OO. Kapucynów; a słynny pisarz, zmarły w 1778 był jego kolatorem. List niezmiernie sprytnie skomponowany, przedziwnie naśladowujący cięty i złośliwy styl Voltaira, kończy się w sposób następujący:

„Donoszę, poniekąd ze wstydem, że przyjąłem u siebie w gościnę, wydalonego przez pana Jezuitę. Wprawdzie kiedy niekiedy żartuję sobie z niego, lecz bądź co bądź faktem jest, że przyjąłem u siebie Jezuitę. Zowie się ojcem Adamem. W ścisłym znaczeniu wyrazu nie jest on dla państwa niebezpieczny, lękam się jednak, by obecność jego nie nadała mojemu domowi charakteru opozycyjnego. On i ja tworzymy gminę. Gdybyś pan jeszcze przybył do Ferney, powstałaby kongregacja.

„Lecz przedewszystkiem niepokoję się o moich Kapucynów. Są to ludzie bardzo prości; a ja, jak pan wie, jestem ich kolatorem. Wolałbym może być naczelnym kierownikiem stadnin prowincjonalnych, lecz trzeba umieć się ograniczyć. Jestem więc kolatorem owych biedaków. Z wielu przyczyn znasz się pan dobrze na sprawach i rzeczach Kościoła, nie możesz zatem nie wiedzieć, że przez to biorę udział we wszystkich ich zasługach duchowych. Nie nleża zaś wątpliwości, iż próby, na które ich wystawiasz, zwiększają zasługi poczciwców, oraz skarb, jaki dla siebie gromadzą w niebie. Obawiam się przecież, byś go pan nie zwiększył nad miarę. Czuję się tak bogatym zmartwieniami moich mnichów, że aż mnie to w kłopot wprawia. Proszę więc zatem, byś nie odmawiał im autoryzacji. Są bardzo uczciwymi ludźmi, chociaż mają pojęcia nieco gotyckie; nie czynią jednak nic złego, uprawiają tylko swoje ogrody.

„Co prawda, nie mam wielkiej nadziei, byś mnie wysłuchał, powiedziałeś bowiem, że kroczyć będziesz do ostatecznych granic. Prawdopodobnie, aż nad brzeg rowu! Choć ja jestem — o ile taka rzecz być może — Jezuitą i Kapucynem razem, niepodobna mi jednak posądzać o faworyzowanie mnichów. Lecz równocześnie nie chciałbym, aby mnie wzięto za fanatyka, bo przyznać muszę, że ich stowarzyszenia są instytucjami istotnie bardzo zbawiennymi. Uczą wszyscy jednakię moralności, kształcą lud, poddają się prawom, podobni do owych gubernatorów, czuwających nad synami rodzin, gdy ojciec rodziny czuwa nad nimi. Poznałem z nich kilku. Niektórzy mieli dusze prawdziwie niebiańskie. Napisałem to już nawet niegdyś. Być może jednak, że pan nie czytuje dzieł moich. Poznaję to po stylu pańskiego cyrkularza. Pozwól zatem, bym się przypomniał przyjacielom pańskim, wnosząc prośbę za ich ofiarami.

„Chciej, Panie, rozumną tolerancją podwoić uczucie, z jakim mam zaszczyt pozostawać pańskim sługą.

Kolatorem OO. Kapucynów w Gex“.

Kasa oszczędności w Wadowicach.

Powiatowa Kasa Oszczędności w Wadowicach nadesłała nam sprawozdanie z czynności za rok 1901, które dodatnio świadczy o ciągłym rozwoju tej instytucji, założonej przed 26 laty, a zatem najstarszej pomiędzy powiatowemi Kasami Oszczędności.

Ze sprawozdania dowiadujemy się, że Kasa

Oszczędności wadowicka płaci od wkładek $4\frac{1}{2}$ proc., a pobiera $5\frac{1}{2}$ proc. od pożyczek hipotecznych, komunalnych i lombardowych, 6 i pół procent zaś od weksli. Dalej, że z końcem roku 1901 wynosił stan wkładek 3,870.986 koron; stan pożyczek hipotecznych 2,305.166 koron; stan pożyczek komunalnych 132.208 koron; stan zaliczek lombardowych 65.991; stan weksli 772.547 (z eskontowanych w ciągu roku 2,841.124 koron); stan efektów w funduszu obrotowym 495.900 kor., a stan funduszy rezerwowych i emerytalnych 263,344.59 koron.

Przy obrocie kasowym w roku 1901 wynoszącym 11,776.970 koron osiągnięto czysty zysk 17.819 koron. Z zysku przeznaczyła Rada powiatowa wadowicka na cele humanitarne 5.800 koron mianowicie: na założyć się mającą przez powiatową Kasę Oszczędności w Wadowicach ochronkę dla biednych sierót z pow. wadowickiego, jako fundację Jubileuszu Najj. Pana, piątą ratę 1.000 koron; na bursę gimnazjalną „Stefana Batoryego“ 800 koron; na restaurację katedry na Wawelu 50 koron; na budowę wielkiego ołtarza w kościele parafjalnym w Wadowicach 200 koron; dla Towarzystwa gimnastycznego „Sokół“ 200 koron; dla szkoły przemysłowej w Wadowicach 450 koron; dla szkoły polskiej w Białej 200 koron; dla gimnazjum polskiego w Cieszynie 150 koron; na budowę studzien w powiecie wadowickim 200 koron; dla Towarzystwa rolniczego na premje 300 koron; na strażę pożarną w powiecie 300 kor.; dla Towarzystwa tkaczy w Andrychowie 250 kor.; dla Towarzystwa stolarzy w Kalwarji 200 koron; dla Towarzystwa ogrodniczego (sadowniczego) w Wadowicach 900 koron; Siostron Nazaretankom w Wadowicach 100 koron; dla sierót po ś. p. dyrektorze Dobrodzińskim 400 koron; byłemu woźnemu w Kasie 100 koron.

Resztę czystego zysku 12.019 koron, przeznaczono do funduszu rezerwowego i emerytalnego, oraz na remuneracje dla funkcjonarjuszów Kasy.

Niemcy inflantcy.

Rewel przypomniał nam, Polakom, Niemców inflanckich. System rusyfikacyjny w Polsce opierał się na Niemcach inflanckich. Nie było większych gnębieli i katów narodowości polskiej w obrębie granic politycznych rosyjskich nad owych Niemców, z których rodowcy służyli na posadach wyższych.

Od 1831 r., aż do połowy panowania Aleksandra III, nosili płaszcz na dwóch ramionach. Służyli Rosji, naprawdę zaś przygotowywali teren dla słynnego niemieckiego Drang nach Osten. Ostatni namiestnik Królestwa Polskiego, hrabia (austriacki) Berg, był po prostu maskowanym agentem pruskim. Rusyfikator szkół Królestwa, Witte, zakładał w Warszawie gimnazjum męskie z językiem wykładowym niemieckim.

Wielki protektor żywiołu niemieckiego, Mikołaj I, czynił w interesie jedynowładztwa pewne kroki, dążące do ograniczenia samorządu szlachty inflanckiej. Pierwsze próby przypadają na lata 1836—1841 i to w dziedzinie kościelnej. Jak w prowincjach polskich, tak również w Inflantach, dzieci małżeństw mieszanych miały należeć do kościoła prawosławnego.

Wtedy zaszedł fakt taki:

W roku 1855 prezes ministrów pruskich, hrabia Otto Bismarck, zaprosił posła rosyjskiego w Berlinie d'Oubriła na rozmowę, w której oświadczył, że król Wilhelm jest nadzwyczajnie rozgorączkowanym z racji cierpień swych współwyznawców w prowincjach nadbałtyckich. D'Oubril zaraportował o tem do Petersburga. Aleksander II, zahypnotyzowany przez wuja, króla Wilhelma, spełnił życzenia pruskie.

Crème z Szarotek!!!

Fabrykant: **Otto Klement, Innsbruck**
emeryt. aptekarz. 4422

W Krakowie do nabycia u p. Romana Drobnera, Magazyn Uniwersalny i u p. Fr. Zopotha, ulica Sienna Nr. 12. W Jarosławiu do nabycia u p. Józefa Rohma i u p. Angermanna, aptekarza.

Najznakomitszy wynalazek dla pielęgnowania cery! Skutek i zupełna nieszkodliwość przez Pp. Lekarzy stwierdzone!

Mleko z Szarotek - - - -
Mydło oliwne czyszczone -
Puder z kwiatów alpejskich
Puder z Szarotek - - - -
Piegi i wyrzuty skórne
znikają po krótkim użyciu.

E. PAULUS - Gorlice

oferuje do poręcz drogowych 4521

stalowe rury 52 mm zewnątrz, za metr bież. Kor. — hal. 65.
gotowe poręcze z słupkami z rur „ 2. „ —
z trawersów „ 2. „ 40
oprócz tego żelazne parkany 2 m. wysokości, z siedmiu drutami kolezastymi cynk., za metr bież 2 Kor. 50 h; rury do wodociągów używane, 52 mm zewnątrz, z mufkami i gwintami, za metr bież. 80 h.

PIECE

kaflowe białe, kolorowe, staroniemieckie, porcelanowe, majolikowe i polzłacane.

Kominki, Wanny kaflowe oraz kuchnie w najrozmaitszych wielkościach i gatunkach z gliny ogniotwórczej.

Wszelkie przybory do pieców i kuchni.

Paleniska oszczędnościowe „VESTA“ 50% oszczędności na węglach.

DACHÓWKI patentowe z podwojnymi falcami czerwone, czarne i szklane.

Hygieniczne spluwaczki wodne, niezbędne do wszystkich mieszkań, biur i zakładów publicznych.

SPRZEDAŻ NAPISÓW i LITER SZKLANYCH. Zastępstwo pierwszorzędnej fabryki Tapet i Sztukaterii, stor i żaluzji. poleca Skład materiałów budowlanych i technicznych

Kraków, ul. Szewska 8, Telefon 163.
Wystawa otwarta od godz. 8 rano do 8 wieczór.
Wstęp wolny i nie obowiązujący do zamówień. 5012 1 5
Zamówienia przyjmuje i na spłaty miesięczne.

Z dniem 1-go Maja otwarto Sezon letni! „SWOSZOWICE“ pod Krakowem

Sanatorium i Zakład kąpielowy wód siarczanych

wśród parku stuletniego i lasu szpilkowego, 5 kilometrów od Krakowa, stacja kolei, poczta i telegr. w miejscu, 10 razy dziennie połączony z Krakowem koleją. Znane w Polsce od XV. wieku Swozowickie wody siarczane, przewyższają swą siłą i skutecznością inne tego rodzaju wody krajowe i zagraniczne; leczą: przewlekły gościec stawowy, mięśniowy, jakoteż dnę (podagrę), choroby serca na podstawie reumatycznej, nerwobóle szczególnie ischias, porażenia tak centralne jak obwodowe, kłę we wszystkich jej postaciach, choroby skórne połączone z przerostem i zgrubnieniem warstw skóry, przewlekłe zatrucia rtęcią i ołowiem, obrażenia kości, różne choroby nerwowe.
W nowo urządzonej Sanatorjum z centralnie ogrzaniem łazienkami, mieszkaniami, korytarzami i ogrodem zimowym, ogrzana jest woda siarczana w najnowszy sposób (ulepszona metoda Czernickiego) używaną w pierwszorzędnych zakładach zagranicznych, wskutek czego nie utraciła nic ze swych składników i dlatego kąpiele siarczane Swozowickie są pierwszorzędne, szczególnie w połączeniu z kąpielami i tuzami elektrycznymi.
Połączenie omnibusem z Krakowa z Rynku i koleją 20 razy dziennie.
Mieszkania odnowione; (w kwietniu, maju, wrześniu i październiku o połowę tańsze). — Pensjonat w miejscu. — Ceny umiarkowane. — Bliższe szczegóły udziela Zarząd. 4505 4 30

MARKA OCHRONNA. Odznaczone na Wystawie krajowej w r. 1894 dyplomem honorowym e. k. Ministerstwa handlu.
Krajowe Towarzystwo tkackie „PRZĄDKA“ W KRÓŚNIE
poleca Szan. P. T. Publiczności swego wyrobu czyste lniane, sławne z dobroci, ręcznie tkane
Płótna Korezyńskie od najgrubszych do najcieńszych web
i Białinę stołową o wzorze kostkowym i adamszkowym —
oraz dostarcza kompletne i najtańsze
Wyprawy Ślubne.
Zamówienia nadsyłać prosimy wprost do Krosna, (poczta, telegraf i stacja kolejowa w miejscu). — Próbkę i cenniki na żądanie wysyłamy franco odwrotną pocztą.

Herbata z Brodów!
Od dawna ze swej dobroci i zapachu znaną prawdziwą
HERBATĘ ROSYJSKĄ
zbiuru majowego poleca **HANDEL** 4690
W. ADAMOWICZA
W BRODACH na pograniczu rosyjskiem.
1 funt „FAMILIENEJ“ b. dobrej Zlr. 1-40
1 funt „MELANGE DE MOSKAU“ w oryg. opak., najlep. 2-50
1 funt „IMPERYAL“ cesarskiej w oryg. opak. 3-50
1 funt „OKRUCHOW“ z najlepsz. herbat kwiatowych 1-20
KAWA CEYLON znakomita 5 kilo franco 9-

Osoba inteligentna
w średnim wieku, pracowita, oszczędna, znająca się dobrze na kuchni, gospodarstwie wiejskim i domowym poszukuje miejsca samoistnej gospodyni, u księdza, u starszego kawalera lub wdowca. Łaskawe zgłoszenia proszę przesyłać do Działu inseratowego „Głosu Narodu“ pod adresem „Praca“. 4996

Piotr Prokopik w Krośnie
poszukuje 5010 1 2
pomocnika fryzjerskiego.
W Hotelu pod Sobieskim w Wadowicach
jest do wynajęcia lokal od 15 września b. r. Lokal nadaje się na sklep korzenny i restaurację. — Wiadomość u właścicielki A. Kowalczyńskiej w Wadowicach. 4906 5 5

KONCYPIENTA
rutynowanego, z kilkuletnią praktyką adwokacką, poszukuje **Dr. Buś adwokat w Niepołomicach.** — Posada do objęcia zaraz. 4946 3 3

Młodzieniec
z ukończoną VI kl. gimnazjalną, poszukuje miejsca w większym handlu korzennym lub kolonialnym jako praktykant. Adres: „S. F.“ poste restante Pilzno. 4994 2 3

Do sprzedania
lub wdzierżawienia zaraz **Restauracya w Podgórzu ul. Lwowska 15.** Bliższych wiadomości udzieli L. Amon na miejscu. 4993 2 10

Ekspedytorka pocztowa
z ukończonym kursem telegraficznym w Opawie, władająca polskim i niemieckim językiem, poszukuje w zachodniej Galicji odpowiedniej **posady.** Adres: Marya Bialek Reichwaldau Śląsk austr. 4988 2 3

Zdolny pomocnik fryzjerski
zostanie zaraz przyjęty. 5016
Władysław Dzielski Jasto.
Rok założenia 1844.

HANDEL PAPIERU Z. Kutrzeba
w Krakowie, ul. Wiślna 11, poleca własnego nakładu:
Registra gospodarcze, Druki kościelne i administracyjne, Książki do nabożeństwa, Album widoków Krakowa. 4628
Wielki wybór kart pocztowych ilustrowanych. — Agencya Krak. Tow. przyjaciół sztuk pięknych.
Zamówienia z prowincyi skutecznie się dokładnie i szybko.

Uczeń sierota
prosi liściowych serc o jakiegokolwiek wsparcie, by mógł dalej uczęszczać do szkoły. Łaskawe datki przyjmuje Adm. „Głosu Narodu“. 4565 3 3

Dla Prenumeratorów „GŁOSU NARODU“ nadzwyczajne zniżenie.

Józef Rogosz „Blagierzy“ 2 tomy
Jerzy Maldague „Nie zabijaj“ 3 tomy
Emil Richebourg „Dwie kołyski“ 2 tomy
Lubyca „Z ostatniej wojny Hercegowińskiej.“ 1 tom
Emil Richebourg „Milion Ojca Raclot“ Powieść nagrodzona przez Akademię francuską 1 tom
Ł. X. G. P. „Uratowany“ Nowela oryginalna.
Karol Monsolet „Sprzysiężenie Kobiety“ 1 tom

10 tomów za 3 złr. 50 centów.

Administracya Biblioteki
Wyborowych Romansów i Powieści
Kraków, ul. św. Jana L. 3.

FEINSTES PEAU D'ESPAGNE PUDER, PARFUM
VON DELETTREZ PARFUMEUR PARIS
Do nabycia w większych składach perfumeryj. 3813

Cenniki i kosztorysy na żądanie bezpłatnie.
Wszędzie do nabycia.
Wódki zdrowotne
Z DYSTYLARNI
Dra Jana Zdonia i Sp.
z Raby wyżnej.
Winiak, Jałowczak, Borówczanę, Żytniówkę, Gorzką, Kontuszówkę, Kminkówkę, Tarniówkę
poleca
SKŁAD WIN GRECKICH
Kraków, ul. Jagiellońska L. 7.

